

УПРАВЛІННЯ ОСВІТИ І НАУКИ СУМСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ

**СУМСЬКА СПЕЦІАЛЬНА ПОЧАТКОВА ШКОЛА № 31
СУМСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ
(ССПШ № 31 СМР)**

Н А К А З

04.12.2025

м. Суми

№ 130

Про організацію моніторингу щодо виконання Плану заходів спрямованих на запобігання та протидію насильства та булінгу (цькування)

НАКАЗУЮ:

1. З 15.12.2025 по 26.12.2025 року провести моніторинг ефективності виконання Плану заходів спрямованих на запобігання та протидію насильства та булінгу (цькування).
2. Затвердити План проведення моніторингового дослідження щодо виконання Плану заходів спрямованих на запобігання та протидію насильства та булінгу (цькування) (Додаток 1)
3. Затвердити програму моніторингового дослідження (Додаток 2)
4. Заступнику директора з виховної роботи Сокол С.А. до 07.01.2026 року підготувати довідку за підсумками моніторингу.
5. Контроль за виконанням наказу залишаю за собою.

Директор

Людмила ЮР'ЄВА

Сокол Світлана 775 917

З наказом ознайомлені:

План проведення моніторингового дослідження
щодо виконання Плану заходів спрямованих на запобігання та протидію насильства та
булінгу (цькування)

№ з/п	Назва заходу	Термін виконання заходу	Особи, відповідальні за проведення заходу
1	Вивчення фахової літератури, перспективного педагогічного досвіду з досліджуваної проблеми	08.12.-15.12.2025	Заступник директора з ВР Сокол С.А., вчителі, вихователі ГПД, практичний психолог
2	Розроблення та узгодження програми моніторингового дослідження	11.12.-15.12.2025	Заступник директора з ВР Сокол С.А., практ.психолог
3	Підготовка інструментарію для проведення моніторингового дослідження	11.12.-15.12.2025	Заступник директора з ВР Сокол С.А., практ.психолог
4	Узгодження підготовленого інструментарію	11.12.-15.12.2025	Заступник директора з ВР Сокол С.А., практ.психолог
5	Роздрукування необхідних матеріалів для проведення моніторингового дослідження	11.12.-15.12.2025	Практ.психолог
6	Проведення моніторингового дослідження	16.12.-26.12.2025	Вчителі, вихователі ГПД
7	Статистичне опрацювання матеріалів, отриманих після проведення моніторингового дослідження	29.12.-02.01.2026	Практ.психолог
8	Узагальнення результатів, підготовка висновків та рекомендацій відповідно до цих результатів, складання аналітичного звіту за результатами моніторингового дослідження	05.01.-07.01.2026	Практ.психолог заступник директора з ВР Сокол С.А.,

Програма моніторингового дослідження
щодо заходів з безпечного освітнього середовища,
вільного від насильства та булінгу (цькування)

1. Загальні положення

1.1. Програма розроблена на підставі положень Закону України від 18.12.2018 року №2657-VIII «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо протидії булінгу (цькування)», наказу Міністерства освіти і науки України від 28.12.2019 року № 1646 «Деякі питання реагування на випадки булінгу (цькування) та застосування заходів виховного впливу в закладах освіти».

1.2. Програма визначає механізм проведення моніторингу з метою виявлення випадків булінгу (цькування) в спеціальному закладі.

1.3. Терміни, використані у Програмі, вживаються у таких значеннях:

- булінг (цькування), тобто діяння учасників освітнього процесу, які полягають у психологічному, фізичному, економічному, сексуальному насильстві, зокрема із застосуванням засобів електронних комунікацій, що вчиняються стосовно малолітньої чи неповнолітньої особи або такою особою стосовно інших учасників освітнього процесу, внаслідок чого могла бути чи була заподіяна шкода психічному або фізичному здоров'ю потерпілого;

- кривдник (булер) - учасник освітнього процесу, зокрема малолітня чи неповнолітня особа, яка вчиняє булінг (цькування) щодо іншого учасника освітнього процесу; - потерпілий (жертва булінгу) - учасник освітнього процесу, в тому числі малолітня чи неповнолітня особа, щодо якої було вчинено булінг (цькування);

- спостерігачі - свідки та (або) безпосередні очевидці випадку булінгу (цькування);

- сторони булінгу (цькування) - безпосередні учасники випадку: кривдник (булер), потерпілий (жертва булінгу), спостерігачі (за наявності). Інші терміни вживаються у значеннях, наведених у Законах України «Про освіту», «Про соціальні послуги», «Про соціальну роботу з сім'ями, дітьми та молоддю», «Про забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків», «Про засади запобігання та протидії дискримінації в Україні».

1.4. Проявами, які можуть бути підставами для підозри в наявності випадку булінгу (цькування) учасника освітнього процесу в закладі освіти, є:

- замкнутість, тривожність, страх або, навпаки, демонстрація повної відсутності страху, ризикована, зухвала поведінка;

- невірноважена поведінка; - агресивність, напади люті, схильність до руйнації, нищення, насильства;

- різка зміна звичної для дитини поведінки;

- уповільнене мислення, знижена здатність до навчання; - відлюдкуватість, уникнення спілкування;
- ізоляція, виключення з групи, небажання інших учасників освітнього процесу спілкуватися;
- занижена самооцінка, наявність почуття провини;
- поява швидкої втомлюваності, зниженої спроможності до концентрації уваги;
- демонстрація страху перед появою інших учасників освітнього процесу; - схильність до пропуску навчальних занять;
- відмова відвідувати спеціальний заклад освіти з посиленням на погане самопочуття;
- депресивні стани;
- суїцидальні прояви;
- явні фізичні ушкодження та (або) ознаки поганого самопочуття (нудота, головний біль, кволість тощо);
- намагання приховати травми та обставини їх отримання;
- скарги дитини на біль та (або) погане самопочуття;
- пошкодження чи зникнення особистих речей; вимагання особистих речей, їжі, грошей; жести, висловлювання, прізвиська, жарти, погрози, поширення чуток сексуального (інтимного) характеру або інших відомостей, які особа бажає зберегти в таємниці;
- наявність фото-, відео- та аудіоматеріалів фізичних або психологічних знущань, сексуального (інтимного) змісту;
- наявні пошкодження або зникнення майна та (або) особистих речей.

1.5. До булінгу (цькування) в закладах освіти належать випадки, які відбуваються безпосередньо в приміщенні закладу освіти та на прилеглих територіях (включно з навчальними приміщеннями, приміщеннями для занять спортом, проведення заходів, коридорами, роздягальнями, вбиральнями, душовими кімнатами, їдальнею тощо) та (або) за межами закладу освіти під час заходів, передбачених освітньою програмою, планом роботи закладу освіти, та інших освітніх заходів, що організовуються за згодою керівника закладу освіти, в тому числі дорогою до (із) закладу освіти.

2. Організація моніторингу.

2.1. Мета моніторингу - своєчасне виявлення, попередження фактів булінгу в спеціальному закладі.

2.2. З метою забезпечення організаційних заходів, ефективності проведення, здійснення підсумкового аналізу, створюється комісія, склад якої затверджується наказом директора спеціального закладу освіти.

2.3. Склад комісії, права та обов'язки її членів. Комісія складається з голови, заступника голови, секретаря та не менше, ніж п'яти її членів. Очолює комісію (голова) директор спеціального закладу. Заступник голови – заступник директора з виховної роботи. До складу комісії входять педагогічні працівники, у тому числі практичний психолог. До участі в засіданні комісії за згодою залучаються батьки, представники інших суб'єктів реагування на випадки булінгу (цькування) в закладі спеціальної освіти.

2.4. Головою комісії є керівник спеціального закладу освіти. Голова комісії організовує її роботу і відповідає за виконання покладених на комісію завдань, головує на її засіданнях. Голова комісії визначає функціональні обов'язки кожного члена комісії. У разі відсутності голови комісії його обов'язки виконує заступник голови комісії.

2.5. Секретар комісії забезпечує підготовку проведення засідань комісії та матеріалів, що підлягають розгляду на засіданнях комісії, ведення протоколу засідань комісії.

2.6. Член комісії має право:

- ознайомлюватися з матеріалами моніторингу, брати участь у їх перевірці;
- подавати пропозиції, висловлювати власну думку;
- брати участь у прийнятті рішення шляхом голосування.

2.7. Член комісії зобов'язаний:

- особисто брати участь у роботі комісії;
- не розголошувати стороннім особам відомості, що стали йому відомі у зв'язку з участю у роботі комісії, і не використовувати їх у своїх інтересах або інтересах третіх осіб.

3. Порядок проведення моніторингу

3.1. Метою проведення моніторингу є своєчасне попередження та виявлення випадків булінгу (цькування) в закладі освіти; відновлення та нормалізація стосунків, створення сприятливих умов для подальшого здобуття освіти у групі (класі), де стався випадок булінгу (цькування); з'ясування причин, які призвели до випадку булінгу (цькування), та вжиття заходів для усунення таких причин; оцінка потреб сторін булінгу (цькування) в соціальних та психолого-педагогічних послугах та забезпечення таких послуг.

3.2. Проведення тестування здійснюється на принципах:

- анонімності;
- поваги та дотримання прав і свобод людини;
- неупередженого ставлення до сторін булінгу (цькування);
- конфіденційності та захисту персональних даних;
- невідкладного реагування;
- нетерпимості до булінгу (цькування) та визнання його суспільної небезпеки;

- забезпечення дотримання вимог Законів України «Про інформацію», «Про захист персональних даних».

3.3. До завдань моніторингу належать збір інформації щодо наявності обставин випадку булінгу (цькування); розгляд та аналіз зібраних матеріалів моніторингу та прийняття рішення про наявність/відсутність обставин, що обґрунтовують інформацію.

3.4. Формою проведення моніторингу є опитування за анкетною «Вивчення мотивації молодшого школяра до навчання в школі» (О. Ануфрієва, С. Костроміна) та тестом «Оцінка психологічної атмосфери в колективі» (А. Фідлер)

3.5. Опитуванню підлягають учні 1-4 класів.

3.6. Опитування здійснюється протягом часу, визначеного наказом директора спеціального закладу.

4. Аналіз результатів моніторингу.

4.1. За підсумками проведення моніторингу, не пізніше 7 робочих днів готується аналітична довідка.

Перелік приблизних питань для здійснення моніторингу в закладі освіти.

1. Тобі подобається в школі? а) так, б) не дуже, в) ні.

2. Вранці ти завжди з радістю йдеш до школи чи часто бажаєш залишитися?
а) йду з радістю, б) буває по-різному, в) бажаю залишитися удома.

3. Якби учитель сказав, що завтра усім іти до школи не обов'язково, ти б пішов чи залишився вдома? а) пішов до школи, б) не знаю, в) залишився б вдома.

4. Тобі подобається, коли відмінюються які-небудь уроки? а) не подобається, б) буває по-різному, в) подобається.

5. Ти б хотів, щоб не задавали жодних домашніх завдань? а) не хотів би, б) не знаю, в) хотів би.

6. Ти хотів би, щоб у школі залишилися лише перерви? а) ні, б) не знаю, в) хотів би.

7. Ти часто розповідаєш про школу своїм родичам і друзям? а) часто, б) іноколи, в) не розповідаю.

8. Бажав би ти мати іншого, не такого суворого вчителя? а) мені подобається наш учитель, б) точно не знаю, в) бажав би.

9. У тебе в класі багато друзів? а) багато, б) мало, в) немає друзів.

10. Тобі подобаються твої однокласники? а) подобаються, б) не дуже, в) не подобаються